

FIŞA DISCIPLINEI

ETICA MEDICALA. DEONTOLOGIE MEDICALA SI BIOETICA

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINA / DEPARTAMENTUL STIINTE MORFOLOGICE
1.3.	DISCIPLINA DE MEDICINA LEGALA SI BIOETICA
1.4.	DOMENIUL DE STUDII: Sanatate-Reglementat sectorial in cadrul Uniunii Europene
1.5.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.6.	PROGRAMUL DE STUDII: MEDICINA

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei : ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIA MEDICALA SI BIOETICA						
2.2.	Locatia disciplinei: INML „Mina Minovici” Bucuresti						
2.3.	Titularul activităților de curs: Prof. univ. dr Curcă George Cristian - vechime 30 ani						
2.4.	Titularul activităților de seminar: 1. Prof. univ. dr Curcă George Cristian - vechime 30 ani 2. Șef Lucr. dr Perde Filip-Virgil vechime 14 ani 3. Asist univ. drd Turlea Ruxandra- Ioana - vechime 1 an 4. Asist univ. drd. Udriștioiu Larisa Adela – vechime 3 ani 5. Asist univ. drd. Scarlat Mihai Sabin – 1 an						
2.5. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	V-VI	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	Oblig

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică)

Nr ore pe săptămână	2	din care : 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
Total ore din planul de învățământ	28	Din care : 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distributia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofoliu și eseuri					

Tutoriat		
Examinări		
Alte activități		
Total ore de studiu individual		
Total ore pe semestrul		
Numărul de credite	ETICAMEDICALA, DEONTOLOGIE SI BIOETICA	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Proiector, laptop
5.2. de desfășurare a stagiu clinic	Proiector, laptop

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale (exprimate prin cunoștințe și abilități)	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea corectă a principiilor și normelor morale și legale ale activității medicale • Rezolvarea dilemelor etice medicale • Identificarea și stabilirea tipurilor de relație medic-pacient care pot optimiza îngrijirea medicală. • Identificarea valorilor etice ale individului și ale societății și interferența lor. Valorile utilitarianismului în practica medicală. • Obținerea unui consumămant informat în actul medical și în cercetarea științifică • Informarea medicală între dreptul pacientului și obligația medicului • Confidențialitatea actului medical • Loialitatea medicală, nondiscriminarea • Alocarea resurselor limitate • Competența și profesionalismul medical, independența profesională • Etica relației dintre colegi. Colegialitatea și solidaritatea medicală. Cofraternitatea. • Principiile bioeticii în cercetarea medicală • Dreptul la reproducere, reproducerea asistată, statutul moral al embrionului • Etica cercetării pe subiectul uman • problematica eutanasiei, sinuciderii asistate • Îngrijirile paliative, moartea cerebrală
Competențe transversale (de rol, de dezvoltare profesională, personale)	<ul style="list-style-type: none"> • în abilități de lucru în echipă intra, inter și transdisciplinară • abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă/străină • utilizarea tehnologiei informației și comunicării • respectarea drepturilor pacientului și managementul optim al relației medic-pacient • luarea deciziilor profesionale • toleranța față de diversitate și multiculturalitate, • autonomia învățării • inițiativă și spirit antreprenorial • respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general	Cunoastere in domeniul relatiilor etice in practica medicala, a valentelor relatiei medic-pacient si medic-societate, conturarea mecanismelor etice ale deciziilor profesionale, dezvoltarea valorilor care stau la baza moralei profesionale, autonomie si responsabilitate profesionala, implicare sociala si interactiune de grup, dezvoltare personala si profesionala
Obiective specificе	Elaborarea consintamantului informat, respectul drepturilor pacientului, respectful autonomiei , promovarea valorilor beneficentei si non maleficentei, bazele morale si etice ale cercetarii pe subiectul uman Respectul pentru normele etice profesionale si deontologice, promovarea umanismului profesiei. Identificarea unei dileme etice medicale, a valorilor morale care o compun si a cailor de rezolvare a acestora

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Nevoia de moralitate in practica medicala. Relatia medicului cu ceilalți colegi	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
2.Elemente de etica medicala. Dileme etice.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
4. Valori legale ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
5. Modele ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
6. Mecanismul deciziei profesionale in medicina. Autonomia pacientului. Cel mai bun interes al pacientului. Evaluarea beneficiu-riscuri	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
7. Informarea medicala si comunicarea cu pacientul si apartinatorii. Consintamantul informat	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
8. Confidentialitatea medicala si secretul profesional	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
9. Relatia medicului cu societatea. Transplantul de tesuturi si organe. Moartea cerebrală		
10. Elemente de dentologie medicala. Datoria de ingrijire. Datoria de diligenta. Profesionalismul in practica medicala.	Prelegere si expunere media	
11.Documente normative ale eticii medicale: Juramentul Hipocratic, Declaratia de la Geneva, Codul deontologic al Colegiului medicilor, Declaratia de la Helsinki, Recomandarea WMA privind Drepturile pacientului de la Lisabona, raportul Belmont	Prelegere si expunere media	
12. Cercetarea stiintifica pe subiectul uman si dezvoltarea bioeticii.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
13. Aspecte ale bioeticii inceputului vietii: dreptul la reproducere, conflictul materno-fetal, statutul moral al embrionului, avortul, eugenica	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
14. Aspecte ale bioeticii ale sfarsitului vietii: eutanasia, sinuciderea asistata, paliatia.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
Bibliografie:		

- 1. CG CURCA. Elemente de etica medicala. Norme de etica in practica medicala: despre principiile biotiei. Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2012). ISBN: 606-17-0297-8**
- 2. CG CURCA. Suport electronic de curs www.eticamedicala.ro la Modul de etica medica, deontologie si bioetica pentru Fac. Medicina, UMFCD**
- 3. TOM L. BEAUCHAMP and JAMES F. CHILDRESS. Principles of Biomedical Ethics. Seventh Edition**
ISBN: 9780199924585

8.2. Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
1. Dualitatea actului medical: umanitate-competenta. Posibile situatii de conflict intre medici si cai etice de rezolvare Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
2. Dilema etica: Exemple de caz. Dileme etice medicale: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale ale relatiei medic-pacient	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
4. Valori legale ale relatiei medic-pacient.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
5. Modele ale relatiei medic-pacient	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
6. Mecanismul deciziei profesionale in medicina: a trata/a nu trata, a informa/ a nu informa, a spune adevarul. Balanta beneficiu/riscuri. Autonomia pacientului.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
7. Consintamantul informat	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
8. Confidentialitatea medicala	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
9. Viata si sanatatea pacientului deasupra intereselor societatii si stiintei. Alocarea resurselor limitate. Transplantul de tesuturi si organe	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
10. Juramentul Hipocratic, Declaratia de la Geneva, Declaratia de la Helsinki, Recomandarea WMA privind Drepturile pacientului de la Lisabona, raportul Belmont	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	
11. Codul deontologic al Colegiului medicilor din Romania comentat	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
12. Cercetarea stiintifica pe subiect uman: voluntariatul participarii, balanta riscuri/beneficii, persoane/grupuri vulnerabile, nondiscriminarea: abateri de la etica cercetarii pe subiect uman;	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
13. Bioetica inceputului vietii: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
14. Bioetica sfarsitului vietii	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h

Bibliografie:

- 1. Etica medicala, deontologie. Elemente de Bioetica. Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2013)**

- 9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului**

Conținutul disciplinei este corelat cu programa de rezidențiat de bioetică asigurând transversal un transfer optim al cunoștințelor către studentul la medicină dar în același timp o bază pentru completarea acestora în perioada postuniversitară de rezidențiat cu analiza pe specialități și pe cazuri, ceea ce determină optimizarea unei relații medic-pacient la momentul începerii practicăi profesionale și facilitează accesul absolvenților pe piața muncii medicale.

10. Evaluarea

Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Implinirea standardelor solicitate	Examinare scrisă	80%
Seminar / laborator	Implinirea standardelor solicitate	Examinare orală	20%
Standard minim de performanță			
Nota 5 corespunzătoare cunoașterii (1) principiilor bioeticii, (2) tipurilor de relații medic-pacient, (3) cunoașterea principiilor practicăi medicale exprimate în decalogul Codului Deontologic al Colegiului medicilor din România, (4) explicația interdicției practicăi eutanasie și eugenie, (5) consimtamantul său actul medical și secretul profesional			

Data completării:

11.12.2023

Semnătura titularului de curs
Prof. Univ. Dr Curoă G. Cristian

Semnătura titularului de seminar